Driftsleders krav

STYR-000132 / E

Lnett AS

Selskap	Lnett AS	Dokument nummer	STYR-000132
Utarbeidet av	Rannveig Eidem Norfolk | Lnett	Revisjon	E
Godkjent av	Rannveig Eidem Norfolk | Lnett	Publisert dato	25.08.2025
Dokumenttype	Spesifikasjon	Status	Til kontrollering

Innhold

1 Innledning 3
2 Formål, omfang og gyldighetsområde 3
3 Forkortelse, definisjoner og begreper 3
3.1 Forkortelser 3
3.2 Definisjoner 3
3.2.1 Anlegg 3
3.2.2 Operativ drift 3
3.2.3 Driftsleder 3
3.2.4 Arbeidstillatelse (AT) 4
3.2.5 Arbeidstillatelse myndighet (AT myndighet) 4
3.2.6 Leder for sikkerhet (LFS) 4
3.2.7 Overvåker 4
3.2.8 Permitto 4
3.2.9 Driftsleders instrukser 5
4 Godkjenninger 5
4.1 Utførende 5
4.2 Ansatte 5
4.3 Selvstendig adgang til anlegg Lnett eier og eller drifter 6
4.4 Leder for sikkerhet - LFS 6
4.5 Utpeke leder for sikkerhet – LFS 6
5 Generelle krav til utførelse for alle typer anlegg 7
5.1 Krav til arbeidstillatelse 7
5.2 Utpeking av LFS 7
6 Spesifikke driftsrutiner 8
6.1 Driftsrutiner høyspenning 8
6.2 Driftsrutiner lavspenning 8
7 HMS 8
8 Ulykker og avvik 8
9 Kommunikasjon 8

1 Innledning

Dette dokumentet setter krav til alle som skal forestå utførelse av arbeid i anlegg som Lnett AS eier og/eller drifter.

NB! De krav som settes i dette dokumentet gjelder bare i forhold til den risiko anleggene representerer. Det vil si at all annen risiko som utførende skal ivareta ikke er tatt med i dette dokumentet.

2 Formål, omfang og gyldighetsområde

Formålet med dokumentet er å beskrive hvordan utførende som utfører arbeid i anlegg som Lnett eier og/eller drifter skal forholde seg til driftsleders krav. Dokumentet skal også klargjøre ansvarsforhold mellom operativ drift i Lnett og tjenesteleverandører.

Lnett har en klar målsetting om at det ikke skal oppstå skade eller tap ved utførelse av arbeidet. Det er derfor viktig med klare ansvarsforhold og en god systematikk for å avdekke og redusere eventuell risiko. Lnett sitt mål for HMS er 0 skader. Lnett har også strenge krav for god regularitet for tekniske anlegg.

3 Forkortelse, definisjoner og begreper

3.1 Forkortelser

Forkortelse	Beskrivelse
AT	Arbeidstillatelse
LFK	Leder for kobling (myndighetsdefinert for elanlegg høyspenning)
LFS	Leder for sikkerhet (myndighetsdefinert for elanlegg høyspenning)
AFA	Ansvarlig for arbeid (myndighetsdefinert for elanlegg lavspenning)
SJA	Sikker jobb analyse
FSE	Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg

3.2 Definisjoner

3.2.1 Anlegg

Med anlegg menes de anlegg som Lnett er eier av eller drifter for andre.

3.2.2 Operativ drift

Er de som i det daglig forestår drift av anleggene.

3.2.3 Driftsleder

Driftsleder skal på vegne av anleggseier påse at anleggene er i forskriftsmessig stand og at driften av anleggene skjer på forsvarlig måte og i samsvar med eiers krav, lover og forskrifter.

3.2.4 Arbeidstillatelse (AT)

AT er en operasjonell sikkerhetsbarriere mot uønskede hendelser både mht. sikkerhet og driftsregularitet. Gjennom AT sikrer en at normale barrierer ikke settes ut av drift uten at kompenserende tiltak er iverksatt.

En AT er, når godkjent, en skriftlig tillatelse for å kunne utføre et arbeid eller en aktivitet på eller nær ved et anlegg i drift. AT fungerer som en «huskeliste» for å identifisere systemrelaterte og operasjonelle risikoelement og stiller krav for å unngå disse. AT klargjør også ansvars- og myndighetsforhold for den aktuelle jobben. AT sikrer at det gjøres en vurdering av risiko (= sannsynlighet x konsekvens) som kan oppstå ved samtidige aktiviteter. AT gir også driftsansvarlig en kontinuerlig driftstilstand på anleggene (søknad om arbeid, planlagt arbeid, arbeid under utførelse og avsluttet arbeid).

AT ivaretar i liten grad risikoelement på selve arbeidsstedet. Utførende skal selv gjennomføre nødvendige risikovurderinger i forbindelse med arbeidet som skal utføres.

AT er beskrevet i en egen prosedyre.

3.2.5 Arbeidstillatelse myndighet (AT myndighet)

Lnett har som mål å oppnå best mulig personsikkerhet, høy leveringssikkerhet og høy anleggstilgjengelighet. For å ivareta disse forholdene benyttes arbeidstillatelse (AT). Driftsleder har delegert AT myndighet, dvs. myndighet til å godkjenne arbeidstillatelser, til gruppen Drift (driftssentralen).

3.2.6 Leder for sikkerhet (LFS)

Det skal alltid utpekes en ansvarlig til å ivareta sikkerheten på arbeidstedet i forhold til den risiko som anleggene representerer. Denne benevnes leder for sikkerhet (LFS) + anleggstype. LFS er ansvarlig for at risikovurderingen gjennomføres og at sikkerhetstiltakene dokumenteres.

LFS kan selv bare delta i arbeidet dersom dette er forenelig med hans oppgave som sikkerhetsansvarlig. LFS kan utpeke overvåker dersom han må forlate arbeidsstedet. Hvem som kan være overvåker vurderes/bestemmes ut fra risikoen.

I FSE benyttes begrepene leder for sikkerhet (LFS) for høyspenningsanlegg og ansvarlig for arbeid (AFA) for lavspenningsanlegg.

3.2.7 Overvåker

Dersom LFS må forlate arbeidsstedet må det utpekes en overvåker. Overvåker har kun begrenset myndighet ved at vedkommende kun kan overvåke arbeidet og ikke endre på iverksatte sikkerhetstiltak. Overvåker kan stanse arbeidet. Det er kun LFS som kan igangsette arbeid, etter å ha kontrollert etablerte sikkerhetstiltak.

3.2.8 Permitto

Er en mobilapplikasjon og web-portal. Det er her en søker om adgang til anlegg, nøkler og funksjoner.
https://www.permitto.no

3.2.9 Driftsleders instrukser

Driftsleder har utarbeid en del instrukser som skal følges ved arbeid i Lnett sine anlegg.
Link til driftsleders instrukser.

Driftsleders instrukser ligger også tilgjengelig på hjemmesiden til Lnett, under arkfanen El installatør.

4 Godkjenninger

For å kunne forestå arbeid i de anlegg som Lnett eier og/eller drifter, stilles det krav på både ledelse- og ansattnivå hos utførende part.

- Tilfredsstille kravene til forskrift om kvalifikasjoner for elektrofagfolk for denne type oppdrag.
- Sørge for opplæring i driftsleders instrukser og gjøre seg kjent i og med anleggene for å kunne utføre planlagt arbeid på en trygg og sikker måte.

4.1 Utførende

Krav til utførende avdelinger:

- Dokumentert kvalitetssystem som ivaretar alle relevante krav.
- I hht. forskriften Beredskap i kraftforsyningen, skal alle, som gjennom leveransen får tilgang til sensitive opplysninger vedrørende energiforsyningen, ha inngått en taushetserklæring for kraftsensitiv informasjon ved energiforsyningen. Sørge for jevnlig repetisjon av forskriftskravet og hva det betyr i praksis.
- De som skal arbeide selvstendig i anleggene må ha adgangstillatelse.
  - Selvstendig adgang til Lnett sine anlegg forutsetter dokumentert erfaring fra aktuelle anlegg, eventuelt tilstrekkelig befaring fra tilsvarende anlegg. Ref. instruks; Sikkerhetsmessig instruksjon Adgang til Lnett sine anlegg
- Må ha person(er) som driftsleder godkjenner som LFS.

4.2 Ansatte

Krav til ansatte hos utførende avdelinger som skal arbeide i anleggene:

- De som skal arbeide selvstendig i anleggene må ha adgangstillatelse.
  - Selvstendig adgang til Lnett sine anlegg forutsetter dokumentert erfaring fra aktuelle anlegg, eventuelt tilstrekkelig befaring fra tilsvarende anlegg. Ref. instruks; Sikkerhetsmessig instruksjon Adgang til Lnett sine anlegg.
- Må ha korrekt utfylt og gyldig sikkerhetskort.

4.3 Selvstendig adgang til anlegg Lnett eier og eller drifter

Krav til ansatte i Lnett som skal ha selvstendig adgang:

Alle anlegg representerer risiko mht. personsikkerhet og det stilles krav til opplæring og kompetanse.

- I hht. forskriften Beredskap i kraftforsyningen, skal alle, som gjennom leveransen får tilgang til sensitive opplysninger om energiforsyningen, ha signert en taushetserklæring for kraftsensitiv informasjon ved energiforsyningen. Den ansatte er kjent med hva den betyr og gjennomfører jevnlige repetisjonskurs.
- Må ha korrekt utfylt og gyldig sikkerhetskort.
- Den som har behov for selvstendig adgang til Lnetts anlegg må søke om sikkerhetskort via sin personlige Permitto side: https://my.permitto.no
    - Selvstendig adgang til Lnett sine anlegg forutsetter dokumentert erfaring fra aktuelle anlegg, eventuelt tilstrekkelig befaring fra tilsvarende anlegg. Ref. instruks; Sikkerhetsmessig instruksjon Adgang til Lnett sine anlegg
- Kravene til hvor mange i hvert arbeidslag som må ha selvstendig adgang kan variere etter type arbeid, og er beskrevet nærmere i krav til det enkelte anlegg.

4.4 Leder for sikkerhet - LFS

Krav til ansatte som skal ivareta funksjonen LFS:

- Må tilfredsstille kravene som gjelder alle ansatte som arbeider i anleggene.
- Kravene er beskrevet i Instruks - Godkjenning av eksternt personell som leder for sikkerhet på ledningsanlegg
- LFS godkjennes av driftsleder etter søknad om sikkerhetskort med kryss for LFS. Dette gjøres via sin personlige Permitto side: https://my.permitto.no.

4.5 Utpeke leder for sikkerhet – LFS

Krav til ansatte som skal utpeke LFS:

- Må tilfredsstille kravene som gjelder alle ansatte som arbeider i anleggene.
- Person som skal utpeke LFS må søke om sikkerhetskort med kryss for denne bemyndigelsen. Dette gjøres via sin personlige Permitto side: https://my.permitto.no. Utpeke LFS godkjennes av driftsleder. Det forutsettes at personen er kvalifisert for å inneha denne tillatelsen.
- Må ha skriftlig godkjenning til å utpeke LFS

5 Generelle krav til utførelse for alle typer anlegg

5.1 Krav til arbeidstillatelse

Høyspenningsanlegg

For å kunne arbeide i høyspenningsanleggene kreves det at utførende innhenter arbeidstillatelse (AT) hos Lnett for det enkelte arbeidet. AT er et ufravikelig krav for de fleste anlegg, unntatt i noen tilfeller ved rutinearbeid, der risiko for uønskede hendelser og operative konsekvenser, er liten. Det er utformet en egen prosedyre for AT der spesifikke krav framgår.

AT bemyndiget (driftssentralen) hos Lnett drift utarbeider AT og ivaretar/ kommuniserer med alle LFS (både interne og eksterne). Dette er nærmere beskrevet i Instruks - Leder for Kobling (LFK) Lnett.

Det er viktig å merke seg at det er den utførende som forstår utførelsen, og som forholder seg til driftssentralen, ikke PL i Lnett.

Lavspenningsanlegg

For lavspenningsanlegg gir den som utfører arbeidet seg selv arbeidstillatelse, men skal varsle driftssentralen dersom det er situasjoner som kan medføre utkoblinger, alarmer eller hvor SJA viser at det er viktig å informere om pågående aktivitet.

5.2 Utpeking av LFS/AFA

Det er kun driftssentralen som formelt kan utpeke LFS på det spesifikke arbeidsoppdraget. Utpekingen dokumenteres i driftsstøttesystemet. Foreslått LFS tar kontakt med LFK (driftssentralen) for å få arbeidstillatelse, bli utpekt og tillatelse til å starte arbeidet

Godkjenning som LFS for høyspenningsanlegg er dokumentert i Permitto.

Foreslått LFS tar kontakt med driftssentralen for å få arbeidstillatelse, bli utpekt og med LFK for å få tillatelse til å starte arbeidet.

Det skal alltid framgå av driftstøttesystemet hvem som er godkjent til å utpeke LFS og hvem som er godkjent som LFS.

Spesielle forhold lavspenning

AFA utpekes muntlig eller skriftlig for hvert arbeidsoppdrag/evt. ved endring av arbeidsoppdrag, og det skal loggføres i SJA.

6 Spesifikke driftsrutiner

6.1 Driftsrutiner høyspenning

Innebærer tiltaket utkobling, gjelder følgende krav:

Det skal avklares med drift. Alternativ med aggregat skal vurderes.
Varsling i hht. gjeldende retningslinjer

6.2 Driftsrutiner lavspenning

Elektroinstallatøren, intern eller ekstern, har hovedansvaret for at involvert mannskap har fått nødvendig opplæring og kjenner aktuelle arbeidsoppgaver. Han har også ansvar for at arbeidet blir tilstrekkelig planlagt og at nødvendig utstyr er tilgjengelig. Med planlagt menes at det er tatt beslutning om arbeidsmetode og arbeidsprosedyre før arbeidet settes i gang.

Valg av arbeidsmetode skal dokumenteres i SJA skjema.

7 HMS

Utførende avdeling som utfører arbeid i anlegg som Lnett eier og /eller drifter skal ha egne prosedyrer som ivaretar driftsleders sine krav (dette dokument).

Det vil fra tid til annen bli gjennomført internrevisjon for å verifisere at rutiner og praksis er i hht. de krav og rammebetingelser som er definert.

8 Ulykker og avvik

Personskader eller skader på anlegg eller eiendom, skal rapporteres til driftsleder og oppdragsbestiller. Ytterligere varsling og rapportering til myndigheter, utføres i hht. egen prosedyre.

Ellers er det den enkelte arbeidstakers plikt til å gi tilbakemeldinger om avvik og uheldige forhold både når det gjelder de fysiske anleggene, driftsopplegg, rutiner og holdninger.

9 Kommunikasjon

Det er krav om at utførende skal nytte norsk eller engelsk til kommunikasjon mellom utførende og nettdrift.

Videre skal all skriftlig kommunikasjon foregå på norsk eller engelsk.